

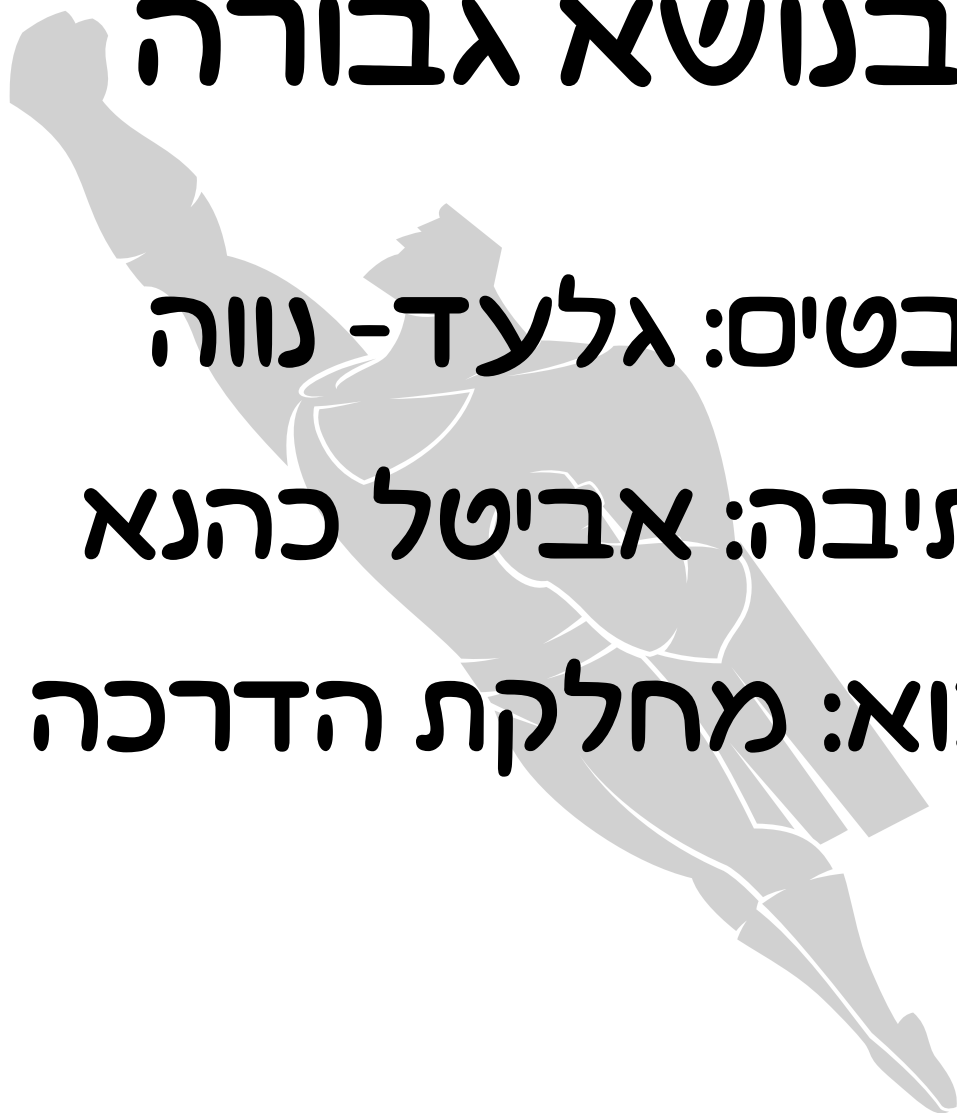
שבת מידה

בנושא גבורה

שבטים: גלעד - נווה

כתיבה: אביטל כהנא

ייצוא: מחלקת הדרכה

שבת מידה בנושא גבורה

מי גיבורה?

מטרת הפעולה:

המושג גבורה נשמע לרוב החניכות שלנו כמושג גבוה, המתאים רק לחיילים או לדמויות סרטים.

לקראת החופש הגדול, ברצוננו להוריד את המושג לחיי היום יום של החניכות, כך שהן יבינו שהוא בהחלט מתחבר גם אליהן.

לתת להן את האומץ ומידת ההתגברות הנדרשת לבחור בטוב, בעיקר עכשיו, בחופש הגדול, שאין מורות שאומרות להן מהו הדבר הנכון לבחור בו בכל רגע נתון, והבחירה בידיים שלהן.

תקציר מהלך הפעולה:

מי תזכה במדלייה?

כדי לזכות ב"מדליית הגבורה" החניכות יצטרכו לחשוב מה זאת גבורה בשבילן.

נבצע איתן כל מיני משימות של גבורה שטחית,

ואז נבין שזו לא היתה גבורה אמיתית,

והגבורה האמיתית היא לכבוש את היצר - להתאפק ולהתאמץ, וכך לעשות את הדבר הנכון.

נביא דוגמאות מחיי היומיום, בעיקר בחופש הגדול.

נכיר קצת את רועי קליון, נסכם ונבין שכולנו גיבורות ולכולנו מגיע מדליות.

שימו לב: ניתן לדלג על שלבים ומשימות בפעולה, וכך להתאים אותה במדויק לשבט שלכן.

ציוד:

- מדלייה (אפשר עם ממתק קטן שמודבק עליה) עם פתק מקופל שמודבק עליה מאחורה,

עליו כתוב - "אבות ד א" (אפשר לקנות בחנות של הכל בשקל, או להכין בבית מבריסטול

וחוט)

- שני "דגלים" או כל חפץ אחר למשחק "הדגל"

- גזר

- דף שכתוב עליו בגדול "איזהו גיבור הכובש את יצרו"

- ציפור: מדליות לכל החניכות (עיגול מבריסטול וחוט)

שבת מידה בנושא גבורה

שלב א: מי תזכה במדלייה?

נראה לחניכות מדלייה שהכנו, ונגיד להן שזו מדליית הגבורה ואנחנו רוצות לתת אותה בסוף הפעולה לחניכה הכי גיבורה. אבל...

אנחנו לא יודעות לאיזה חניכה מגיעה המדלייה. קשה לנו להחליט מי הכי גיבורה. אז כדי שנוכל לבחור, כל חניכה תאמר מה היא מוכנה לעשות בשביל לקבל את המדלייה.

*אם הן לא מספיק תחרותיות, אפשר להגיד שהמדלייה מגיעה ביחד עם שוקולד או סוכרייה (אפשר להדביק סוכריה על המדליה עצמה)

נגיד להן בסוף הסבב שעדיין קשה לנו לדעת במי לבחור. ובשביל להחליט אנחנו צריכות שהן יעשו כמה משימות שדורשות גבורה, וכך נוכל לבחור.

שלב ב: המשימות:

המשימה הראשונה: לשחק הדגל/תפסוני.

נסביר לחניכות שבמשחק הזה צריך הרבה אומץ וגבורה כדי להיכנס לשטח של הקבוצה השנייה, ואולי המשחק הזה יעזור לנו לדעת במי לבחור.

הערה: בהרבה שבטים קטנים דווקא בחלוקה לקבוצות למשחק תתגלה הגיבורה האמיתית. הרבה פעמים הן רוצות להיות בקבוצה דווקא עם מישהי מהכיתה שלהן/החברות הטובות, וקשה מאוד לחלק אותן בצורה מאוזנת. דווקא שם יהיה אפשר להכניס את המושג "גבורה" ולהעלות, כרגע כסימן שאלה, "אתן חושבות שזו גבורה?" כנ"ל במהלך המשחק, אם חניכה נופלת, או מעליבים חניכה או כל דבר אחר, לתפוס את הסיטואציה ולעורר את החניכות לחשוב מהי הגבורה שנדרשת בה.

אחרי המשחק שוב פעם נתלבט.

קשה לנו עדיין להחליט. אפשר לשאול את החניכות אם הן חושבות שהן גילו גבורה במשחק הזה. נגיד להן שלדעתנו, זה לא הגבורה האמיתית, אמנם הן היו תותחיות ואלופות אבל אנחנו לא חושבות שזו היתה גבורה אמיתית, זה היה רק משחק...

(פה גם אפשר להזכיר חניכות שהתגברו ועברו קבוצה, או שהתגברו ולמרות שחשבו שהן צודקות הסכימו לוותר וכו.. ולהגיד לחניכות: אולי דווקא הן הגיבורות האמיתיות ולא מי שתפסה את הדגל/תפסה הכי הרבה בנות?)

המשימה השנייה:

לשחק "הגזר".

נסביר לחניכות שבמשחק הזה צריך הרבה גבורה כדי להעיז ולאכול את הגזר בלי להיתפס.

המשימה השלישית:

תחרות הורדת ידיים.

(האם גבורה קשורה לחוזק גופני? אפשר לשאול את החניכות מה הן חושבות)

*במקרה שאחת מהמשימות לא מתאימה לשבט שלך, אפשר להוסיף משימה נוספת, לדוגמה בסניף שתמיד מלוכלך - לאסוף שקית זבל. או לעשות משהו אחר שקצת מרתיע את החניכות: לדוג: לאכול שן שום/כף שמן. הכל בהתאמה לשבט שלך ולתנאים בסניף. גם עליו נשאל: האם זו גבורה אמיתית? (לשים לב שלא פוגע בכבוד של השבת).

שבת מידה בנושא גבורה

שלב ג: גבורה אמיתית

נסכם את שלב המשימות:

נשאל את החניכות:

עכשיו אחרי שראינו איך התמודדתן עם המשימות, אתן חושבות שאנחנו כבר יכולות לבחור מי תקבל את המדלייה? נתלבט ביחד איתן. ואז נגלה (בהפתעה) שיש פתק שמודבק על המדלייה. נפתח אותו יחד עם החניכות. (אפשר להדביק דף מאחורה, או לעשות מדלייה עם "בטן" כלומר: שני דפים מחוברים בסלוטייפ עם "כיס" למעלה, ככה אפשר להוציא בשבת בלי להסתבר. אם הדבקת, כדאי להוריד פעם אחת לפני שבת ואז להחזיר, כדי שלא תהיה בעיה בשבת)

על הדף יהיה כתוב: "אבות ד א".

ניתן לחניכה להוציא הדף ולקרוא לכולן. נשאל אותן. אתן מבינות מה כתוב פה?

החניכות יצטרכו לפרש את החידה ולהבין שהכוונה למשנה במסכת אבות, בה כתוב

איזהו גיבור? הכובש את יצרו.

*לחניכות יותר קטנות, אפשר לכתוב את המשפט ישירות על הדף כך שלא יצטרכו לפתור את החידה.

נשאל את החניכות:

מה אתן מבינות מהמשפט?

מה זה "כובש את יצרו"?

(כדאי להניח דף עם המשפט על הרצפה, שכל החניכות יראו את המשפט)

נסביר לחניכות:

בעצם- כל הדברים שבדקנו במשימות עד עכשיו, זה בכלל לא גבורה אמיתית!

במשימות היינו צריכות לעשות כל מיני דברים שדורשים אומץ, או להיות חזקות, וחשבנו שזה גבורה. אבל עכשיו אנחנו מגלות שבכלל לא!

המשנה מסבירה לנו שגבורה אמיתית, זה 'לכבוש את היצר'.

מה זאת אומרת 'לכבוש את היצר'? מישהי פה פעם כבשה את היצר?

לכבוש את היצר זה להתאפק - אם יש משהו שאנחנו ממש רוצות לעשות, כמו לדוגמה לצעוק על מישהי שעיצבנה אותי.

אז אנחנו כובשות את היצר - מתאפקות ולא עושות את זה, וחושבות רגע: זה מה שאני צריכה לעשות עכשיו? איך אני

יכולה להתגבר - להיות גיבורה?

ובשביל לראות אם הבנתם, אנחנו נשחק משחק:

אנחנו נקרא משפטים,

ואחרי כל משפט - אם הן חושבות שזו ממש גבורה לפי המשפט שלמדנו עכשיו אז הן צריכות לצעוק הכי חזק "גבורה".

אם הן חושבות שזה ממש לא גבורה אז הן צריכות ממש ללחוש "גבורה", ואם הן חושבות שזה באמצע, אז להגיד בקול רגיל.

המשפטים: (נשים לב להקריא רק את המשפטים שמתאימים לחניכות שלנו)

קפצתי מהסלע הכי גבוה לתוך המעיין

ביקשתי מההורים שלי שישימו לי סינון לאינטרנט

השתדלתי להתפלל שחרית כל יום למרות שחופש

צעקתי על אח שלי הקטן שמרוב שעמום קרע דף שהיה נורא חשוב לי

ראיתי סרט למרות שחברה אמרה לי שהוא לא צנוע

מצאתי חצאית ממש יפה אבל לא קניתי כי היא היתה קצת מעל לברך

נכנסתי למים עמוקים למרות שאמא אמרה לי שלא

עזרתי לאמא למרות שלא היה באלי

המשכתי ללכת למרות שפחדתי מהכלב

אמרתי משהו מזה מצחיק על חברה שלי מול כולם

למרות שחברה שלי צחקה עלי מול כולם, התאפקתי ולא החזרתי לה.

נשארתי עם חברות עד מאוחר בלילה למרות שאמא ביקשה שאחזור מוקדם

קבעתי לעצמי זמן מוגדר בו אני על המחשב או הפלאפון כל יום ואני משתדלת לא לעבור אותו

נשאל את החניכות: יש לכן רעיונות לעוד משפטים של גבורה?

יש לכן אולי דוגמאות לדברים שאתן עשיתן בבית, או שאתן יכולות לעשות בחופש כדי להיות גיבורות אמיתיות?

שבת מידה בנושא גבורה

שלב ד: אי אפשר בלי להזכיר את רועי קליין...

השלב הזה מוסיף לפעולה, אך כמובן לא נצרך לרצף. כל מדריכה יכולה להחליט בהתאם לחניכות שלה אם להוסיף אותו או לא.

נשאל את החניכות: האם אתן מכירות את רועי קליין?

אפשר להביא תמונה שלו, ולשאול את החניכות אם הן מכירות מי האיש הזה.

נספר להן על רועי קליין. (שימו לב, לא נתחיל מהסיפור המפורסם, אלא מסיפור אחר)

רועי קליין היה מפקד בצבא. אשתו סיפרה, שבכל פעם שרועי היה חוזר מהצבא, אחרי הרבה זמן שלא היה בבית - הוא היה אומר לה שהוא יקום לילדים שיבכו בלילה. אשתו אמרה לו שהוא לא צריך, כי הוא בטח עייף מכל הלילות שלא ישן בצבא, אבל רועי התעקש. למרות שהיה עייף, הוא התגבר וקם בכל לילה שישן בבית לילדים, כי רצה לעזור לאשתו.

רועי קליין היה גיבור בכל מיני מעשים קטנים, כשביקשו ממנו לעזור, הוא עזר מיד. בלי להתעצל. הוא גם הקפיד לקיים תמיד את כל המצוות, אפילו כשהיה זמן ארוך בצבא, לא וויתר על שום דבר.

בזמן מלחמת לבנון השנייה. בקרב קשה מאוד בלבנון, רועי לחם בגבורה עם הפלוגה שלו, כשלתע שם לב שרימון שנזרק על ידי מחבל התגלגל לידו. רועי הבין בשנייה אחת שהרימון מסכן את כל הלוחמים שעומדים מסביב, ובגבורה עילאית הוא קפץ על הרימון והגן בגופו על כל החיילים, כשהוא קורא "שמע ישראל". חשוב להבין, שהגבורה הגדולה של רועי קליין, שברגע אחד הוא החליט למסור את הנפש שלו כדי להציל את חבריו, זה לא משהו שקורה ברגע אחד.

נסביר שכדי להגיע למעשה כזה של גבורה, רועי קליין התחיל בלהיות גיבור במשימות קטנות ופשוטות. כשקם לילדים בלילה, כשעזר לכולם והקפיד לקיים את כל המצוות. מעשים גדולים של גבורה, לא קורים בלי מעשים קטנים. גבורה היא כמו שריר - לאט לאט מאמצים אותו ואז ברגע האמת, אפשר להשתמש בו גם לדברים שדורשים גבורה מיוחדת. }

סיכום:

הגבורה האמיתית היא לאו דווקא של לוחמים בקרב. גבורה אינה לעשות מעשים מסוכנים. או להיות מאוד חזק ולהתגבר על כולם. הגבורה האמיתית היא לכבוש את היצר, לכבוש את עצמנו. לכבוש זה להתאפק, להתאמץ עוד קצת למרות שלפעמים לא בא לי ואני עייפה, אנחנו כל הזמן מתגברות ועוזרות לאמא, לחברה, מקשיבות בקול ההורים ולא עושות דברים מסוכנים. מחליטות כל יום, למרות שחופש, לעשות דברים טובים.

ובגלל שכולן כאלה גיבורות... אנחנו חושבות שלכולן מגיעה מדליית גבורה!

מדריכות משקיעניות מכינות לכולן מדליות פשוטות (עיגול נייר עליו כתוב מדליית הגבורה, עם חור במלעלה שמחובר לחוט שאפשר לקשור לצוואר) אפשר לכתוב על המדלייה: על מה התגברתי היום? אפשר להשקיע יותר ולעשות למדליות למינציה, או להדביק ממתק קטן.

רעיונות להמשך:

מומלץ לתת לחניכות משימה, כדי שיישמו את הפעולה החשובה בבית.

*תחרות מי נשארת עם המדלייה הכי הרבה זמן במהלך השבוע הקרוב.

* בכל פעם שיש פעולה חניכות יוכלו לספר לנו על מעשי גבורה שעשו בבית, ואנחנו נוסיף חרוזים לחוט של המדלייה, נעשה תחרות מי צוברת הכי הרבה חרוזים.

אפשר לתת משימות ואתגרים ספציפיים שחניכות העלו בדיון, שמי שעומדת בהם עד הפעולה הבאה, תקבל חרוז. לדוגמה: לעזור לאמא, להתפלל בבוקר, להפעיל את האחים הקטנים.

*מדריכות משקיעניות יכולות לכתוב על כל מדלייה מעשה של גבורה שהן רואות שהחניכה עושה (בפעולות, או בדברים שהיא מספרת מהבית)

לדוגמה: מוותרת לחברות במשחקים, לוקחת את האחים הקטנים לגינה, לא צועקת אף פעם, וכו.